

Harrastuksena ammattimainen tapahtumatuotanto

Kaksiviikkoinen Ylläs Outdoor Week toi heinäkuussa suuren urheilujuhlan tuntua tunturikeskukseen. Outdoor Weekin alle nivoutui lukuisia erikokoisia urheilu- ja hyvinvointitapahtumia. Moni tapahtuma jäisi kuitenkin syntymättä ilman isoa joukkoa talkoolaisia. Melontaa ja jalkaisin kulkemista yhdistelevä Kairacross-seikkailukilpailu rakennetaan harrastuspohjalta, rakkaudesta lajiin. Järjestäjien työ alkaa jo paljon ennen tapahtumaa ja jatkuu vielä senkin jälkeen, kun viimeinen joukkue on ylittänyt maaliviivan.

Tummansininen Mini Cooper heiluu ja kolisee mutta etenee sitkeästi kivistä ja kapeaa metsäautotietä.

– Tämän pidemmälle on varmaan turha yrittää. Pitää jatkaa pyörillä, **Poppis Suomela** sanoo ratin takaa.

Olemme matkalla Kutujärven autiotuvalle, paikkaan, jossa pyörähti saman viikon alkupuolella lähemmäs 30 Kairacross-kilpailijaa leimaamassa rastin numero 19 löydettyksi.

– Kisareitin ideointi lähti käyntiin jo viime syksynä, mutta konkreettista työtä päästiin tekemään vasta keväällä. Metsähallituksen suhtautuminen tapahtumaan oli myönteinen ja viesti selkeä: Jos tapahtuma halutaan järjestää kansallispuiston sisällä, rastit on sijoitettava siten, että voimme käyttää merkittyjä reittejä. Kansallispuiston ulkopuolella on eri asia, Poppis kertoo.

Ja nyt kun tapahtuma on ohi, on aika kerätä rastit talteen. Suomela irrottaa pyöränkuljetustelineestä sähköpyörän ja nostaa se nojaamaan puuta vasten. Katselen kelloa. Poppis arvioi, että Kutujärven rastin noutamiseen vierähtää aikaa ainakin tunti, ehkä enemmänkin.

Luosujoki melottavaan kuntoon

Kaksiviikkoinen Ylläs Outdoor Week heinäkuun alussa on vuosittain Ylläksen kesän kohokohta – etenkin heille, jotka mielellään yhdistävät urheilun ja tunturiluonnon, mutta myös niille, jotka nauttivat tapahtuman tuomasta kisahumusta ja oheishjelmista.

Outdoor Weekille ajoittuneet NUTS-polkujuoksukisat vetivät tänä kesänä lähes pari tuhatta osallistujaa ja NUTS MTB -maastopyöräkisa reilut kaksi sataa. Joukkuekisana käytävässä Kairacrossissa oli mukana 15 joukkuetta ja osallistujia himpun päälle 30.

NUTS on iso organisaatio, jossa ydinjärjestelyitä tehdään osin palkkatyönä, kun taas Kairacross on pitkälti vapaaehtoisponnistus. Kairacrossin puikoissa on kaksi miestä: Poppis ja **Jouni Junkkaala**.

– Kairacross Ylläs on sen verran pieni tapahtuma, että osallistumismaksut menevät käytännössä pelkästään kuluihin. Jotain pientä järjestelypalkkiota ja matkakulukorvauksia pystymme maksamaan, Poppis sanoo.

– Se, että Kairacross järjestetään Ylläs Outdoor Weekille ja ajoitetaan NUTSin yhteyteen, helpottaa todella paljon meidän tekemistämme. Puitteet maali-alueella ovat valmiit. On äänentoistot, maalivaatteet ja tapahtumaa ympärillä, hän jatkaa.

Kairacrosseja järjestetään kesän aikana kolme: Ylläs, Vätsäri ja Saimaa.

Saimaa on näistä uusin. Ihan täysin kahden miehen varassa ei tietenkään olla. Tapahtumien toteuttamiseen tarvitaan myös ulkopuolista talkooapua.

– Ylläksen tapahtumassa meillä oli alle kymmenen talkoolaista, Vätsäriissä ja Saimaalla kaksi kolme kertaa enemmän. Talkoolaisia tarvitaan moniin kisan aikaisiin käytännön järjestelyihin ja sen lisäksi esimerkiksi rastien viemiseen. Vätsäriissä ollaan niin syvällä erämaassa, että rastimies voi joutua kulkemaan jopa 25–30 kilometriä päästäkseen rastipaikalle. Se on paljon annettu.

Ylläksellä rasteja on kaikkiaan 30.

– Melontarasteilla minulla oli äksä-lompololainen **Haaviston Teemu** apunani.

Samalla tuli tehtyä vähän ylimääräistäkin työtä.

– Raivasin Teemun kanssa Luosujoen melottavaan kuntoon.

Luosujärvellä ja Luosujoella tehtiin Lapin Elyn 11 000 eurolla tukema kunostusprojekti vuosina 2018–2019.

– Sen jälkeen Luosujoella ei ole ilmeisesti tehty mitään. Meloimme joen toukokuussa läpi ja totesimme, että se on ihan kiva joki. Meillä oli saha mukana ja raivasimme jo heti silloin reittiä, että saimme sen uudistettua melottavaan kuntoon. Vielä kisaviikolla kävimme uudelleen koko joen läpi ja veimme rastit paikoilleen. Pelkästään Luosujokeen käytettiin siis 20 tuntia aikaa.

Täydellisen kuvan perässä

Kutujärvelle vievä reitti käy vähitellen liian kapeaksi ja tekniseksi sähköpyörille. Jätämme pyörät reitin sivuun ja jatkamme matkaa jalan. Ylitämme suon, jossa vanhat, lahonneet pitkokset ovat jo lähes vajonneet suohon. Poppis pysähtyy katsomaan maisemaa, juttelee valokuvausspoteista ja nappaa kännykällä kuvan paikasta, jossa seisomme.

– Otan usein kännykällä kuvia pitkin reitin vartta. Siten on helppo seuraavana kesänä muistella, minkälaista missäkin kohtaa oli.

Poppis on ammattivalokuvaaja, joka on ikuistanut jo vuosia NUTS-osallistujia ja tietenkin myös Kairacrossin kisaajia.

– Valokuvaajan työstä saan palkan, Poppis kertoo.

Tapahtuman aikana kuvaajalle saat-
taa kertyä kilometrejä enemmän kuin kilpailijoille, vaikka hän tietenkin hyödyntää siirtymiin parhaansa mukaan autoa, sähköpyörää ja kumista packraft-venettä. Parhaat kuvauspaikat eivät kuitenkaan ole autotien varressa. Työn vaativuutta lisää kalusto, joka kulkee selässä.

– Kyllä sitä kampeetta on varmaan

ainakin kymmenen kilon verran. Kaksi kamerarunkoa, joista toisessa on laajakulmaobjektiivi ja toisessa pitkä objektiivi. Lisäksi mukana on vara-akkuja, vähän vettä ja evästä, untuvatakki ja sadetakki. Telttakin on ollut mukana esimerkiksi Vätsäriissä, mutta jos telta on mukana, karsin kuvauskalustoa. Drone on aina matkassa.

Poppis julkaisee tapahtumista yleensä parhaat kuvat top 50 -kansiossa. Lisäksi hän julkaisee 200–300 kuvaa kansiossa, josta osallistajat voivat etsiä itsensä tai kaverinsa. Kaikkiaan kuvia kertyy tuhansia.

– Yhdestä ja samasta spotista saattaa tulla useampi kymmenen kuvaa, joista valitsen parhaan ja julkaisin vain sen. Tarkkailen ympäristöä ja haen paikkaa, jossa on jotain erityistä tai visuaalisesti mielenkiintoista, kuten valot ja varjot. Lisäksi haluan kuvan juoksijalle hyvän ilmeen ja asennon.

Saavumme Kutujärven autiotuvan pihaan. Tupa uinuu yksinään kaikessa hiljaisuudessa. Rasti, jota tulimme hakemaan, keikkuu näkyvällä paikalla muutaman metrin päässä tuvasta. Poppis hakee tuvasta vieraskirjan.

– Ei täällä nyt ihan kauhean tiuhaan käy porukkaa, hän toteaa ja selaa sivuja.

Toimisto siellä, missä mies

Kun rasti on poimittu matkaan, käännyimme takaisin samalle reitille, jota pitkin tulimme. Kysyn, onko Suomela koskaan miettinyt itse osallistuvansa esimerkiksi NUTSille.

– Mieluummin osallistun tapahtumiin kuvaajana kuin osallistujana, hän nauraa.

– Se riittää, että käyn kerran vuodessa Jukolan viestissä suunnistamassa.

Kuntoa miehellä kuitenkin piisaa, siitä pitää huolen liikkuvainen työ.

– Minulla on taas työn alla etelänapaprojekti. Vien asiakkaat naparetkelle, jossa heidän pitää olla elämänsä kunnossa. Täytyyhän minunkin siis olla. Ikääntymisen merkityksen alkaa kyllä jo huomata. Jos ei olisi etelänapareissun kaltaisia projekteja, pitäisi kuntoilla jo ihan vain tapahtumakuvauski-
varten. Vuorokauden mittainen Kairacross on valokuvaajalle tiukka rupeama, mutta NUTS:n kuvaukset vaativat vielä enemmän aikaa. Tällaiset tapahtumat vedetään vähällä unella ja niissä on fyysisesti paljon tekemistä.

Yleensä Poppis reissaa pakettiautolla, jonka uumenista löytyy pienen toimiston varustus. Autossa voi vetää sopivan hetken tullen vaikka pienet tirsat.

– Siinä on kaikki tarvittava. Sänky, jääkaappi, toimisto ja akut, joilla voi ladata kameroiden akut. Voin editoida

Suolta tunturin huipulle. Kairacross Ylläs -kilpailun rastien vieminen maastoon ja niiden pois hakeminen syö paljon aikaa.

autossa kuvat heti tuoreeltaan ja huoltaa itseni ja laitteeni.

Tällä kertaa pakettiauto jäi kotiin Nurmijärvelle.

– Siinä oli vähän korjattavaa. En ehtinyt saada valmiiksi ajoissa. Nyt minulla on kaverin mökillä tukikohta, jonne olen roudannut tietokoneen.

Poppis aloittaa editointihommat heti, kun tapahtuma on päättynyt.

– Osallistajat ovat todella malttamattomia näkemään kuvia. Ne pitäisi olla heti. Mutta vaikka kyseessä olisi vain muutaman tunnin tapahtuma, silti kuvien jälkikäsittelyyn kuluu aina päivä tai pari. Joskus mukana on myös videokuvaaja ja sen editoimista.

Kairacrossin tapahtumajärjestäjänä Poppiksella on myös rastien keräämisessä iso jälkityö.

– Rastimiehet ovat tuoneet joitain rasteja pois, mutta hakemista riittää yhä.

Kun olemme taas Minin luona, vilkaisen kelloa. Puolisentoista tuntia vierähti

aivan huomaamatta. Pakkaamme pyörät kyytiin ja jatkamme matkaa kohti Karilaa. Seuraava noudettava rasti odottaa Kukastunturin huipulla.

– Tälle illalle pitäisi hakea vielä Tunturijärven rasti. Ellen sitten hae sitä vasta aamulla. Ylläsjärven rastit pitää joka tapauksessa hakea aamulla. Sitten lähdän ajamaan kotiin. Jouni vastaa tulostulosten hifistelystä ja sometunnelmoinnista. Työnjako on hyvä näin, Poppis summaa ja luotsaa Minin kirkon halki kohti Aakenuksentietä ja Äkäslompoloa.

Ylläs Outdoor Week järjestetään jälleen ensi vuonna heinäkuussa. Kairacross Ylläksen suhteen tehdään päätöksiä syksyn aikana.

Satu